अथ तैत्तिरीय-ब्राह्मणभाष्ये

द्वितीयकाण्डे सप्तमप्रपाठके

प्रथमोऽनुवाकः ।

हरिः ॐ ।

यस्य निश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्म्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥ १ ॥
षष्ठे प्रपाठके सौत्रामणिः कौकिल्युदीरिता ।
सवनामान एकाहाः कथ्यन्ते सप्तमे स्फुटम् ॥ २ ॥

सूयते ईश्वरत्वेनाभिषिच्यते एष्विति सवाः एकाहविशेषाः । तत्रादौ बृहस्पतिसव उच्यते । तस्मिंश्च बृहस्पतिसवे चोदकप्राप्तान् द्वादशस्वपि स्तोत्रेषु बाधितुम् एकं स्तोमं विधत्ते । "त्रिवृत्स्तोमो भवति । ब्रह्मवर्चसं वै त्रिवृत् । ब्रह्मवर्चसमेवावरुन्धे" इति । प्रकृतौ वहिष्पवमानस्तोत्रे त्रिवृत्स्तोमश्च षष्ठ्याज्यस्तोत्रेषु माध्यन्दिनपवमानस्तोत्रे पञ्चदशस्तोमः, चतुर्षु पृष्ठस्तोत्रेषु आर्भवपवमानस्तोत्रे सप्तदशस्तोमः, यज्ञायज्ञीयस्तोत्रे एकविंशतिस्तोमः, तान् बाधित्वा सर्व्वेषु स्तोत्रेषु 'त्रिवृत्स्तोमः', एकः कर्त्तव्यः । तस्य 'ब्रह्मवर्चसहेतुत्वात् 'ब्रह्मवर्चसप्राप्तिर्भवति ॥

सोमयागसंस्थाविशेषं विधत्ते । "अग्निष्टोमः सोमो भवति। ब्रह्मवर्चसं वा अग्निष्टोमः । ब्रह्मवर्चसमेवावरुन्धे" इति ॥